

Handlingsplan for trygt og godt skolemiljø på Luhr skole

Luhr skole skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring for alle. Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling.

På Luhr skole arbeider vi skoleomfattende og systematisk for å fremme livsmestring og et trygt psykososialt læringsmiljø for alle elevene ved skolen. Luhr skole skal være en trygg og inkluderende skole, der alle skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet med mulighet til å delta og oppleve at de høres til.

Vi ønsker å styrke kvaliteten på relasjoner, slik at elevene opplever økt grad av trygghet, tilhørighet og mestring i sin skolehverdag. Gode relasjoner er et godt redskap for å følge med på læringsmiljøet. Når vi legger opp til oppgaver som skal løses fellesskap og gjennom samarbeid, gir det de voksne på skolen god anledning til å følge med på relasjonene mellom elevene. Da er det også lettere å sette inn tiltak for å få relasjoner som har kommet på avveie, tilbake på rett spor.

Aktivitetsplikten

Regelverket for skolemiljø står i [opplæringsloven kapittel 12](#). Aktivitetsplikten skal sikre elevens rett til et trygt og godt skolemiljø og sikre at skolen handler raskt og riktig dersom en elev ikke har det bra på skolen.

§ 12 - 4. Aktivitetsplikt for å sikre at elever har et trygt og godt psykososialt skolemiljø

Skolen har en aktivitetsplikt for å sikre at elever har et trygt og godt psykososialt skolemiljø. Aktivitetsplikten innebærer også at skolen skal sørge for elevenes medvirkning. Skolen har et skjerpet ansvar overfor elever med en særskilt sårbarhet. Det kan være knyttet til elevens religion, seksuelle orientering, kjønnsuttrykk, funksjonsevne, atferdsvansker eller elevens familie eller hjemmesituasjon. At en elev tidligere har vært utsatt for krenkelser, kan også gjøre en elev særskilt sårbar.

Delpliktene	Hvordan
FØLGE MED	<p>Alle som arbeider på skolen, skal bry seg om hvordan elevene er med hverandre og hvordan de har det på skolen.</p> <p>Plikten til å følge med omfatter ulike arenaer som brukes til;</p> <ul style="list-style-type: none"> • undervisning, tilsyn i friminutt, tilsyn i garderobes, ganger og på arenaer der det er fri aktivitet i skolebygningen. <p>Plikten til å følge med innebærer at alle ansatte <u>aktivt</u> observerer hvordan elevene omgås med hverandre, men det innebærer også at vi følger med på hvordan elevene opplever skolehverdagen sin faglig, sosialt og emosjonelt.</p> <p>Det en ansatt observerer eller hører i uformelle arenaer hvor elever ferdes, som i friminutt eller andre steder på skolen, skal dokumenteres.</p> <p>Hva skal vekke mistanke;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Utrygghet og mistriivsel på skolen kan komme til uttrykk på ulike måter hos eleven:</u> • aggressiv • grenseløs

	<ul style="list-style-type: none"> • avvisende • skaper mye konflikter • isolerende • vil ikke bli med i fellesleker • er mye alene • vil ikke ut i friminutt • havner i konflikter med sine medelever • opplever å ikke å lykkes sosialt • opplever at andre er frekke • ønsker seg flere venner • utestengt fra lek • opplever å få skylden for ting • sosialt marginalisert • føler seg ensom <ul style="list-style-type: none"> • <u>Eksempler på krenkelser av elever:</u> • utestenging • isolering • baksnakking • slag • mobbing • diskriminering • blikking <ul style="list-style-type: none"> • <u>Utrygghet som ligger utenfor skolen i tid og sted, kan også føre til utrygghet på skolen</u> • har det ikke bra hjemme • blir krenket på fritiden <ul style="list-style-type: none"> • <u>Elever med særlige sårbarhetsfaktorer har en særlig høy risiko for å utsettes for krenkelser:</u> • tar uheldige valg for seg selv og andre • har sosiale utfordringer • er ny og kjenner ingen • atferds- og samspillsvansker • vanskelig å leke mange sammen • negativ rolle i klassemiljøet • atferds- og samspillsvansker • bruker uhensiktsmessige strategier for å få kontakt med andre
GRIPE INN	<p>Alle som arbeider på skolen, skal reagere og undre seg i situasjoner hvor vi er usikre på om samhandlingen er trygg for alle involverte.</p> <p>Det som kjennetegner plikten til å gripe inn er at handlingen skjer umiddelbart, og at den er rettet mot å stoppe en situasjon som pågår og er forholdsvis akutt.</p> <p>Det kan handle om å stanse negativ oppførsel, bryte opp en slåsskamp eller stanse andre fysiske krenkelser, stanse utfrysningssituasjoner eller stanse pågående verbale krenkelser.</p> <p>Det kan også være elever som går alene.</p>

	<p>Det kan også handle om å gripe inn i situasjoner hvor elever er utrygge av andre årsaker, og gjøre nødvendige justeringer i opplærings situasjonen som trygger eleven.</p> <p>Elever kan oppleve utrygghet i sammenheng med for eksempel manglende mestring i forhold til faglige, sosiale og emosjonelle krav som er til stede i opplærings situasjonen.</p>
MELDE FRA	<p>Alle som arbeider på skolen, må følge opp og gi beskjed til rektor/lederteam ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.</p> <p>Det skal være lav terskel for hva som skaper mistanke til at en elev ikke har det bra på skolen.</p> <p>Plikten til å varsle rektor/lederteam gjelder for all mistanke. Det kan for eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • basere seg på observasjoner av elevene • tilbakemeldinger i undersøkelser • beskjeder fra foreldre eller medelever • aktivitet i sosiale medier. • at en elev sier fra at han eller hun ikke trives på skolen <p>Den ansatte melder fra i Melding om skolemiljø i Teams Eleven skal alltid få beskjed at det er meldt fra til rektor.</p>
UNDERSØKE	<p>Plikten til å undersøke innebærer at skolen undersøker elevens opplevelse av skolemiljøet. Skolen skal undersøke hvordan eleven har det og hva som har skjedd.</p> <p>Undersøkelsene må ha som formål å få frem fakta om situasjonen, bakgrunn for elevens opplevelse og hvilke forhold i elevens omgivelser som påvirker hvordan han eller hun opplever skolemiljøet. Skolen må ha lav terskel for å kartlegge og se på rutiner om vi får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.</p> <p>Sakene skal undersøkes bredt. Skolen skal undersøke både det kontekstuelle og aktørperspektivet.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gå bredt inn i undersøkelsene ▪ Kartlegge gruppedynamikk ▪ Se på trekk hos eleven selv ▪ Elevens stemme - eleven skal bli hørt og elevens mening må komme tydelig frem ▪ Undersøke både på individ- og gruppenivå og se konteksten ▪ Undersøke bakenforliggende faktorer <p>Når undersøkelsen er ferdig, skal den sammenstilles og analyseres med lederteam, sosial -pedagogisk team og kontaktlærer</p>
SETTE INN TILTAK	<p>Rektor har ansvar for å rette opp situasjonen med egnede tiltak og lage en skriftlig plan for tiltakene, en tiltaksplan.</p> <p>Tiltaksplan: Når skolen får vite at en elev ikke har det trygt og godt, må de lage en tiltaksplan, for eleven som ikke har det trygt og godt. Skolen kan også velge</p>

å lage en tiltaksplan for klassen, som kan ta for seg en situasjon eller utfordring der flere elever er involvert.

Det vil variere fra sak til sak hvor omfattende tiltaksplanen vil være. Det kan være nok med en kortere og mer skjematisk tiltaksplan i saker der skolen setter inn tiltak tidlig i prosessen og tiltakene er enkle, enn i saker der tiltakene og saksforholdet er mer sammensatt og komplekst. Planen skal være skriftlig og være skrevet i et format som kan tas ut og gis til statsforvalteren, hvis det er behov for det.

Skolen skal følge opp, evaluere og eventuell justere og sette inn nye tiltak helt til eleven opplever at det er trygt og godt på skolen.

Skolen må bruke sitt faglige skjønn når de skal vurdere hvilke tiltak de skal sette inn, men hovedvekten av tiltak skal være på klasse- og skolenivå og rettes mot de opprettholdende faktorene undersøkelsen har avdekket.

- Følge opp tiltakene
- Elevstemmen er viktig
- Evaluere virkningen av tiltakene
- Legge til eller endre tiltak hvis det er nødvendig
- Skolen justerer praksis og evaluerer kontinuerlig helt til eleven får et vedvarende trygt og godt skolemiljø.

Skolen må dokumentere det de gjør

Skolen må dokumentere skriftlig hva de gjør for å sørge for at elever har det trygt og godt på skolen. De må dokumentere hvordan de følger opp tiltaksplanen, involverer elever og tar hensyn til elevens beste.

Melde saken til statsforvalteren

I de fleste tilfeller finner skolen gode løsninger sammen med elevene og foreldrene. Skolen har en uke på seg til å trygge eleven og foreldrene på at de vil gjøre noe med situasjonen. Hvis det ikke blir bedre, eller tiltakene ikke er gode nok, kan eleven og foreldrene melde saken til statsforvalteren.